

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : 84832410-610-[7/36435] 101

23 Ocak 2014

5442

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/01/2014 tarihli ve 43452547-120.07-158776 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/36435 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK:

Cevap yazısı (2 sayfa)

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI

Manisa Milletvekili Sayın Erkan AKÇAY tarafından verilen 7/36435 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular :

Ülkemizde ihracat-ithalat dengesi her geçen yıl bozulmaktadır. Bu duruma yönelik “Dâhilde İşleme Rejimi”dir.

Dâhilde İşleme Rejimi, ihraç ürünleri üretmek için gerekli olan ve dışarıdan ithal edilen gümrük vergisine tabi ara mallara ya da asıl üretilecek ürünü elde etmek için gerekli olan girdilere gümrük muafiyeti getiren bir ihracatı teşvik sistemidir.

Bu kapsamda ihracatçılara gümrüksüz hammadde ve yarı mamul madde ithaline izin verilmektedir. Ancak bu uygulamanın Türk ihracatçısını güçlendirmekten ziyade Türk ihracatını ithalata bağımlı hale getirdiği ve bir takım yolsuzluklara konu edildiği tartışılmaktadır.

Buna göre;

1-Son 5 yılda her yıl ayrı ayrı belirtmek suretiyle dâhilde işleme izin belgesi verilen şirket sayısı nedir?

2-Son 5 yıl içerisinde her yıl için ayrı ayrı belirtmek suretiyle dâhilde işleme rejimi kapsamında yapılan ithalat tutarı nedir?

3- Dâhilde işleme rejimi kapsamında ithal edilen ham madde ve yarı mamul maddeler nelerdir?

4-Dâhilde işleme rejimi kapsamında ithal edilen ham madde ve yarı mamul madde ürünlerinin ülkemizde üretilmesi için yapmış olduğunuz çalışmalar nelerdir?

Cevaplar:

Bakanlığımca, Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında 2009 yılında 6.109, 2010 yılında 7.194, 2011 yılında 7.558, 2012 yılında 8.105 ve 2013 yılında 7.897 adet belge düzenlenmiştir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Bakanlığımıza gönderilen Dış Ticaret İstatistikleri üzerinden yapılan sorgulama sonucu 2009 yılında 20,5, 2010 yılında 25,1, 2011 yılında 29,9, 2012 yılında 30,8 ve 2013 yılı Ocak-Kasım döneminde 28,8 milyar dolar tutarında DİR kapsamında ithalat yapıldığı anlaşılmaktadır.

Öte yandan, Gümrük ve Ticaret Bakanlığının DİR Otomasyon Uygulaması üzerinden Bakanlığımıza gönderdiği ithalat beyannameleri üzerinde yapılan incelemede, yurt içinden temin edilememesi, yurt dışı fiyat veya kalite avantajı gibi nedenlerle 2013 yılında 3.685 farklı Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonundan DİR kapsamında ham madde, yarı mamul madde ithalatı gerçekleştirildiği görülmektedir.

Ayrıca, 2013 yılı Ocak-Kasım döneminde gerçekleşen ihracatımızın %44'ü DİR kapsamında gerçekleşmiştir. Buna karşılık aynı dönemde gerçekleşen ithalatın %12,5'i DİR kapsamında gerçekleşmiştir.

Ülkemiz üretiminin ithalata olan bağımlılığını azaltmak için yürütülen faaliyetler arasında İhracata Dönük Üretim Stratejisi (İDÜS) ve bu kapsamda Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) bulunmaktadır.

İDÜS ve GİTES çerçevesindeki çalışmalarımız, ihracatın ve üretimin katma değerini artırmak, ithalata bağımlılığını azaltmak, teknoloji düzeyini yükseltmek, ihracatın ve üretimin sürekliliğini temin etmek için girdi tedarikinde de süreklilik ve güvenliği sağlamak amaçlarına hizmet etmektedir.

Ayrıca, ülkemizdeki yatırım-üretim-ihracat zincirinin daha da güçlendirilmesi amacıyla, yatırımların daha da artırılması için 2012 yılı Haziran ayında yeni teşvik sistemi uygulamaya konmuş bulunmaktadır. Genel Teşvik Uygulamaları, Bölgesel Teşvik Uygulamaları, Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki ve Stratejik Yatırımların Teşviki olmak üzere 4 ana bileşenden oluşan yeni teşvik sistemimiz, yerli ve yabancı yatırımcılara daha önce sunulanlardan daha kapsamlı birçok imkân sağlamaktadır.